27 Nisan 1949 Çarşamba
YIL : 1 — SAYI : 40
İdarehane: Ankara Cad. No. 33
İSTANBUL
Fiyatı : 10 Kuruş

Hürbilek

İSTANBUL İŞÇİ SENDİKALARI BİRLİĞİNİN ORGANIDIR

Sayın okuyucularımızdan abone gazetelerin ellerine geçmediğini duyuyoruz. Bu takdirde derhal bize haber verilmesini rica ederiz.

İşçi sigortaları kurumu bu yıl başarılı gelişmeler gösterdi

Yönetim kurulu raporuna göre, sigortalılara yardım 1946 yılına nazaran yüzde 216 artmıştır

1948 yılı kongresindeki temennilerin hemen hepsini yerine getiren yönetim kurulu, teşkilâtını rasyonel bir şekilde işler hale getirmiştir

Çalışma Bakanlığı İşçi Sigortaları Kurumu 1948 yılı çalışmaları geçen yıllardan daha verimli ve müsbet olan başarılı bir bilânço ile kapanmıştır.

Bu cümleden olmak üzere 1946 ve 1947 yıllarında muhtelif vilâyetlerde vukua gelen sigorta vak'alarının çoğunluğu Çalışma Genel Müdürlüğünce tedvir olunduğu hal de 1948 yılında Türkiye 15 bölgeye ayrılarak her bölgede işçi sigortaları kurumu büroları kurulmuş ve sigorta vak'aları muameleleri bizzat teşkilât tarafından yürütülmüştür. Böylelikle zaman ve masafeden tasarruf imkânı bulunmuş gibi gibi işçiye hizmet imkânı da artmıştır.

Gene 1946 ve 1947 yıllarında Kuruma ait muamelelerin hepsi merkez muhasebesinde tutulmakta iken geçen yıldan itibaren her şube ve acentalıkta muhasebe teşkilâtı kurulmuş böylece kırtasiyeciliğin önüne geçilmiştir. İş yerlerinin evvelce doğrudan doğruya Genel Müdürlükçe hesap ve tesbit edilen sigorta primleri 1948 den beri mahallî şubeler tarafından tutulmağa başlanmış ve evvelce karşılaşılan güçlükler önlenmiştir.

Sağlık işlerine önem verilerek İstanbul, Ankara ve İzmirde birer sağlık kurulu ve İstanbulda işçi hastanesi tesis edilmiştir. İstanbul işçi hastanesini diğer bölgelerde kurulacak sağlık müesseseleri takip edecektir.

Kuruma intikal eden sigorta vak'aları 1946 yılına göre 1948 yılında % 162 artmıştır. Aynı şekilde sigortalara yapılan yardımlarda % 216,9 çoğalmıştır. Bu gelişme sigorta vak'alarının çoğalmasından değil, sosyal sigortaların yayılmasından doğmaktadır.

Gebelik, doğum, emzirme ödenekleri üçte bir nisbetinde artmış geçici iş göremezlik hallerinde sigortalara pazar günleri için de ödenek verilmeğe başlanmıştır. İş kanununa ve dolayısiyle 4772 sayılı kanuna tâbi tutulması gereken iş yerleri tesbit edilerek sigorta kanunu hükümlerinin tatbiki sağlanarak prim geliri 1947 de 8.348.76 lira iken 1948 de prim tarifesinde indirmeler yapıldığı halde 9.411.374.55 liraya çıkmıştır.

Sigorta primlerini ödemeyen işverenler hakkında şube ve acentalarca

(Devamı 3 de)

Gelir vergisi kanunu

Dr. Rebi BARKİN

Türkiye Büyük Millet Meclisinde 3 haftadanberi çok önemli bir kanun müzakere edilmektedir: Gelir Vergisi Kanunu! Bu kanunla varılmak istenilen amaç memlekette vergi mükellefiyetinde sosyal adaleti sağlamaktır. Sosyal adalet, devlet idaresinin temeli olan sağlam bir maliyenin meydana getirilmesi için her yurttaşın eşit fedakârlıkla bu hizmete katılmasıdır. Yani başta yurt savunması olmak üzere çeşitli kamu hizmetlerinin ifası için devletin ihtiyacı olan parayı vatandaşlar kazançlarına münasip bir fedakârlıkla maliyeye ödemelidirler.

Eskiden devletin hemen hemen bütün masrafı ilgsar vergisile köylûnün zirai istihsalinden temin olunurdu. 1925 de kaldırılan ilgsar vergisinin bu derece bıraktığı büyük boşluk bir yandan istihlâk ve muamele vergisi gibi vasıtalı vergiler ve bir yandan da kazanç vergisi denilen vasıtasız vergilerle kapatılmaya çalışıldı. Halkki kazancın tesbiti ve bunun vergiye tâbi tutulması çok güç olduğundan vergideki tesbitsizlik zaman geçtikçe devletin masrafları artıkça âdeta fadaletsizlik) şeklini almağa başladı.

Cumhuriyet hükümetleri imparatorluktan harap ve viran bir yurdu devralmışlardı. Demiryolu, şose, köprü, fabrika yapmak, mektepler, hastahaneler, enstitüler açmak lâzımdı. Zamanlar kötü zaman idi, ekonomimiz göz dikmiş açgözlü devletler vardı. Bunların şerrinden vatanımızı, aile lerimizi, eşlik çocuğumuzu ve namusumuzu kortarmak lâzımdı, bunun için de kuvvetli bir orduya, pahalı silâhlara ihtiyaç vardı. Tam 25 sene hummalı bir faaliyetle çalıştı. Türk emlâki hesapsız fedakârlıklarla kuruldu. Bir yandan demiryollarımız, şoselerimiz köprülerimiz yapılırken, mektepler açılır, hastahaneler kurulur, salgın ve öldürücü hastalıklarla mücadele edilirken bir yandan da ordumuz kuvvetli bir ordu ve onunarkasında fedakâr bir millet olduğundan tarihin en korkunç harplerini yanıp yıkılmadan atlattık. Şimdi bu fedakâr-

(Devamı 2 de)

Tarsus İçel ve Konya Ereğli Mensucat İşçileri Sendikası, İdare Heyeti ve İsmi Değişti

Geçen sayımızda B. Köy Mensucat İşçileri Sendikasının eski idare heyetinin değiştiğini bildirmiştik.

Yeni Yönetim Kurulu başkanı dahi bu hafta sahil sebepler ileri süremek istifa etmiştir. Osman Yatış'dan boşalan başkanlığa Ziya Heppen seçilmiştir.

Eski başkan idare heyetindedir.

Sendikanın yeni ismi Tarsus İçel İplik ve Dokuma Mensucat İşçileri Sendikası oldu.

Tarsus İçel ve Konya Ereğlisi Mensucat İşçileri Sendikası idare heyetinin işten çıkarılmaları ve top tan istifaları üzerine yeni idare heyetinin seçilmesi için 10/VI/949 tarihinde yapılan olağanüstü toplantıda Hüseyin Albaş, Abdullah Özşenoğlu, Mehmet Erimez, Yakup Gülekçi, Yusuf Uyanık idare heyetine seçilmişlerdir. Bu toplantıda ana tüzüğün 1. M. değiştirilerek ana tüzüğün 1. M. değiştirilerek Sendikaya, Tarsus İçel İplik ve Dokuma Mensucat İşçi Sendikası ismi verilmiştir.

HÜRBİLEK: Yeni idare heyetine başarılar dileriz.

Bez Fabrikası İdare Amiri tevkif Edildi.

Bez Fabrikasına ait inaklerin sütûnü evine götürmekten suçlu olarak mahkemeye verilen idare âmiri Rıdvan Fırat'ın bu suçu sabit görülerek 18-4-949 tarihinde tevkif edilmiştir. Mahkeme başka güne talik edilmiştir.

Birleşmiş Milletler Çalışma Teşkilâtından gelen hey'et

Sendikalar Birliği yönetim kurulu ile 2 saat görüştü

Bundan bir müddet evvel memleketimize gelen Birleşmiş Milletler Çalışma Teşkilâtı üyelerinden müteşekkil beş kişilik bir heyet haftaiçerisinde şahrimizdeki iş yerlerine devam etmiştir Hükûmetimizin davetlisi olan heyet tetkiklerini bitirdikten sonra neticeyi bir rapor halinde hükûmete tevdi edecektir. Şehrimizdeki tetkiklerden önce Bakanlık teşkilâtını Zonguldak iş bölgesini gezen heyet geçen cuma günü İstanbul İşçi Sendikaları Birliğini de ziyaret etmiştir.

Heyette bulunan İşçi sağlığı, Sendikalar ve iş ihtilâfları müfettişlerinden Çalışma Bakanlığı araştırma kurulu üyesi bay Hikmet İzmit Çalışma müdürü bay Necdet ve şehrimiz Çalışma müdürü bay Kemal Tilkicioğlu da ihtihak etmiş lerdir. Birlik merkezinde Yönetim Kurulu üyelerine sendikalarımızın bugünkü durumları hakkında muhtelif sualler soran heyet üyeleri, daha sonra mukabil sualler üzerine başka memleketlerdeki işçi ve sendikaların durumları hakkında izahlarda bulunmuşlardır. Heyet üyeleri birlik merkezinden ayrılırken hatıra defterine aşağıdaki satırları yazmışlardır:

İstanbul Sendikalar Birliği mümessilleriyle çok alâkabahş bir görüşme yaptık. Elde ettikleri netice-

(Devamı 3 de)

İşçi Sigortalarından

301.299 işçi faydalanmaktadır

1946 yılındaneri İş kanunu'na dolayısile Sigorta kanunu'na tâbi iş yerlerinde mühim bir artış görülmektedir. Memleketimizde 1948 yılında sigorta kanununa tâbi 3409 işyeri varken bu adet 1947 de 5756 ya ve 1948 de de 7.308 e yükselmiştir.

Diğer taraftan, iş kanununun uygulandığı bölgelerde çalışan işçi sayısı 230.930 u erkek, 49.765 i kadın ve 20. 604 ü de çocuk olmak üzere 301.299 u bulmuştur.

İşçi Sigortaları Kurumu

101 işveren aleyhine 513.130 liralık dâvâ açmış bulunuyor

Kurum aleyhine de işçiler tarafından yirmi beş dâvâ açılmıştır

İşçi Sigortaları Kurumu muhtelif yerlerde muhtelif işveren veya vekilleri aleyhine kanuna uygunsuz hareketlerinden dolayı dâva açmış bulunmaktadır. Bu dâvaların yekûnu çoğundan doğruya açılanlar, 22, muhtelahe yoliyle açılanlar 79 olmak üzere (101) i bulmuştur. Bu dâvaların mevzuunu teşkil eden tazminat değeri 513.130,76 liradır. Ayrıca Kurum aleyhine mâlûlük derecelerine itiraz olarak açılan 25 dâva ile istenen tazminat 40.077,98 liradır.

Diğer taraftan prim borçlarını ödemiyen iş yerleri de icraya verilmektedir.

Dâvalar, şube ve acentalıkların mukavele bağlı avukatlar tarafından takip edilmektedir.

İşçi sigortaları genel kanununa üye seçilen işçiler cumartesi günü akşamı eksperiste Ankaraya hareket etmişlerdir. İstanbulu temsil edecek delegeler şunlardır: Zühtü Tetey, Rahmi Alp, Ziya Üçer, Yusuf Sıdal, Süreyya Birol, Ahmet Topçu, Nevzat Akdoğan, Burhan Özmen ve Mustafa.

Delegeler, Ankarada bir hafta kadar kalacaklardır.

İşçi Sigortaları Kurumunun gelirlerinin esasını iş yerlerinde işçilere ödenen ücretler toplamı ile iş yerinin arzettiği tehlike durumlarına göre ayarlanan primler teşkil etmektedir.

(Devamı 2 de)

Ankara motorlu taşıt işçileri Sendikasının olaganüstü kongresi

Ankara Motorlu Taşıt İşçileri Sendikası 17 Nisan 949 pazar günü Ankara Halkevinde olağanüstü bir toplantı yapmıştır.

Toplantının sebebi, Yönetim Kurulunun sekiz aydır idare heyeti kararı olmaksızın ödeme emirleriyle para harcaması ve evvelce tertip edilen bir müsamereye ait biletlerin hesabında eksiklik olduğu hakkında Çalışma Bakanlığına yapılan ihbarın adalet mercilerine intikalidir.

Söz alan bütün hatipler Yönetim Kurulundaki arkadaşlarının asla ihtilas yapmıyacaklarından emin olduklarını, ancak usul bilmemek yüzünden şüphe altında kaldıklarını belirtmişler, bu hususta Bakanlığın yaptığı teftişlerde kendilerine yol gösterip böyle şüphe altında bırakmamasi lâzım geldiği kanaatini izhar etmişlerdir.

Toplantı geç vakte kadar şiddetli münakaşalarla devam etmiş ve Yönetim Kurulunun ibraina oy birliğiyle karar verilmiştir.

(Sabahattin BAŞBUĞ)

İŞÇİLER KONUŞUYOR:

Bu Zorbalık Daha Ne Kadar Sürecek ?

Bazı işverenler kanuna tâbi olmayı hâlâ hazmedemiyorlar !

Mahmutpaşa Eliyazarof ve Rahimof çorap fabrikasında çalıştığını fakat hakların aradıkları için işten kovulduklarını iddia eden iki işçi idarehanemize müracaat ettiler. Bu işçilerin söylediklerini aynen naklediyoruz:

— Fabrikada 7 erkek makineci ve 33 dikiçi kız işçi olmak üzere 40 kişi çalışmaktadır. Bir 1937 den beri yarı tam 12 yıldır bu fabrikada çalışmaktayız. Bu 6 tarihtenberi her gün 12 saat çalışırız. Ve bu kuruş mesai zammı almıyoruz. Biz

Faruk Bingöl

(Devamı 3 de)

İŞÇİ GÖZÜ İLE :

Tahsisat

Her işyerinin olduğu gibi Tekel Genel Müdürlüğünün de iş yerlerine ait 134 maddelik bir iç yönetimliği vardır. Bu yönetimlikle hastalık, izin ve evleneme halleri için işe gönderilen işçilere - kıdeme göre - yardımlar yapılmaktadır. Her memleketin işçilerin bu hakları istifade edebilmeleri için bütçelerine konan; işçinin hastalık, izin ve evleneme halleri için ödenecek tahsisat esine bitmeden evvel kendisi bitmişti. Bu yüzden de hastalanan, sözümona ücretli izine gönderilen ve evlenen işçilerden bazıları bu haklardan istifade edemediler.

Bu insanlar - bilhassa işçiler hep ümitle yaşadığımız cihetle, bu arkadaşlar da 949 yılını bu haklarımızı alırız ümidiyle beklediler. Bütçe Meclisten çıktı. 949 yılının 4 ayı yolcu olmakta. AFkat el'an tahsisatsızlık yerinde durmakta Ve hak sahipleri sızlanmakta. Tabii haklı olarak.

Acaba; Genel Müdürlük tahminimize göre 5000 lirayı geçmiyecek olan bu parayı ödemek için daha bir formjil bulamıvacak mı?..

Seyfi DEMİRSOY

Gelir Vergisi kanunu

(Başmakaleden devam)

lıklar eksilmemiş artmıştır. Masraflar arttıkça da vatandaşlar tarafından bunlara katılmadaki külfetlerin de âdilâne olması zarureti daha canlı olarak belirmektedir.

Maliye Vekili E. R. Aksel 4 Nisan 949 da Büyük Millet Meclisinde söylediği nutukta büyük bir hakikati şu cümlelerle belirtmiştir.

(Arkadaşlar! Bugün mer'i olan kazanç vergisinin adaletsizliğu, nu tebarüz ettirmek için size su misali arzetmek isterim: 1947 senesinde kazanç vergisi ve onunla birlikte mütalâa edilmesi lâzım gelen muvazene, buhran ve hava kuvvetlerine yardım vergilerinin hütçeye sağladığı yekün 368 milyon liradır. Bu 368 milyondan 261 milyon liranı tamamen hizmet erbabı üzerine çökmektedir.)

Maliye Vekilinin hizmet erbabı dediği kimseler memurlar, işçiler, hademeler ve bunlar gibi mahdut gelirli kimselerdir. Halbuki kazanç vergisinin (kazanan) herkes üzerinde adâlâne bir mükellefiyet tesis etmesi gerekirken bu zenginden ziyade fakirin üzerine yükleniyordu.

Günde bin zahmetle 7 lira istihkak yapan işçinin ayda kazandığı 210 lira gibi paradan devlet ayda 70 ve yılda 840 lira gibi bir vergi alıyor. Halbuki piyasada çalışan ve yılda yüz binlerce liralık yapan ve 10-15 bin lira para kazanan bir komisyoncu, bir han köşesinde iştigal ettiği ve kirasını hattâ ten evvelki rayice göre ödediği yazıhane kirası üzerinden vergi vermediğinden onun mükellefiyeti bir işçinin ödediğinin yarısını bile tutmuyor.

İşte üç haftadanberi Büyük Millet Meclisinde görüşülen gelir vergisi kanununun kabulü ile bu adaletsizlik giderilmiş olacaktır.

Kanunun müzakeresi çok hararetli oluyor. Her maddesi üzerinde tartışmalar yapılıyor. Kanun mer'iyyete girince daha ziyade el emeği ve alın teri ile ekmeğini kazanan vatandaşlar üzerinde büyük ferahlık hasıl olacaktır.

Kanunun müzakeresi henüz bitmemiştir. Fakat hükümetin teklifi ve kanun komisyonun kabul ettiği şekle göre işçilerin ödediği vergiler ehemmiyetli surette hafifletilmiş olacaktır. Bunu göstermek için yine evvelki misali alalım: Gün de 7 lira kazanan evli ve çocuklu bir işçi gelir vergisinin tatbikinden sonra ayda 18 ve yılda 216 lira kadar

İşçi sigortaları genel kurul toplantısı

İşçi Sigortaları Kurumu 1948 yılı VI. üncü Genel Kurulu, 25 Nisan Pazartesi gününden itibaren Çalışma Bakanlığının başkanlığında, Ankara Halkevinde toplantılarına başlıyor. Bu toplantıya, çeşitli iş ve meslek kollarından gelen yirmi dokuz işçi ve aynı sayıda işveren temsilcileriyle, ilgili Bakanlıklar Genel Müdürleri, Ankara ve İstanbul Üniversitelerinin bir kısım Profesörleri ve tanınmış ilim adamları iştirak etmektedirler.

İşçi Sigortaları Kurumu çalışmalarında kanunen Genel Kurula, önemli yer ve geniş yetkiler verilmiştir. Kurumun bir yıllık faaliyet devresi içinde yaptığı ve başardığı iş ve hizmetlerle bunlar üzerinde yapılan denetlemeler, ele alınıp incelenecektir. Gelecek yıllar için çalışma konularile ilgili dilek ve bir vergi ödeyecektir. Bu suretle böyle bir işçinin eline ayda 52 ve senede 620 lira fazla bir para geçmiş olacaktır.

Gelir vergisi üzerinde 4 senedenberi çalışılmaktadır. Bu vergi zengin lerden çok para alacaktır. Vergi eskiden olduğu gibi iş hacmi ve kazanç değil vatandaşın muhtelif kaynaklardan eline geçen şahsi varidatlar. Meselâ bir fabrikatörün fabrikasından, ticarethanesinden, hanlarından apartımanlarından, tahvillerinden elde ettiği gelirler tüplanacak ve bu toplam üzerinden metruku nisbetinde vergi alınacaktır.

Hakiki gelirin tesbiti güçtür, ver gi kaçakçılığı için ağır maddeler dergisi olunmuştur. Hükümet bunun güçlüğünü biliyor. Nitekim Maliye Vekili bu güçlüğü Meclis kürsüsünden açıklamış ve her müş külü yenmek için uğraşacağını söylemiştir.

Hatırlardadır ki gelir vergisi geçen sene İstanbul tüccarlarının tertip ettiği büyük bir kongrede tetkit edilmiş ve memleket efkârı umumiyesinde kanuna karşı bir reaksiyet uyandırılmak istenmişti. Bu muhalefet kanunun tatbikatında da kendini gösterecektir.

Ele alınan ve her gün bir bulunan tatbikat başarılar elde edilen sosyal reform hareketi sessiz bir inkilâptır. İşçinin bu inkilâbı gördüğü ve ona yardımcı olacağı şüphesizdir.

düşünceler ve yeniden alınması gereken kararlar tedbirler, etrafı görüşmeler halinde iyi ve faydalı sonuçlara bağlanacaktır.

Yurdun türlü çalışma bölgelerinden değişik durum ve şartlar altında gelmiş olan iş adamlarıyle hükümet temsilcileri ve ilim âlemi mensupları, aralarında imtiyazlı bir sıfat haiz olmaksızın yanyana toplanacaklardır. Onların böyle eşit ahenkli ve samimi işbirliği içinde toplanmaları ve karşılıklı memleket ihtiyaç ve meselelerini tartışmaları; sosyal politikamızda işçinin demokratik hak ve menfaatleri yararına mühim fırsatlar sağlayacaktır. Çünkü iş ve çalışma hayatiyle ilgili mü esseselerde, doğrudan doğruya görey ve tenkit sahibi olan işçi, dilek ve ihtiyaçlarını serbestçe konuşma ve savunma imkânlarıyle karşı kar soyadır.

Cumhuriyetin kuruluşu ile geli şmeğe başlayan endüstrileşme hamlelerimiz, onun icap ve neticesi olarak da memlekette Sosyal Politika meselesini ortaya atmıştır. Adaletli ve istikrarlı bir nizam altında, çağdaş medeniyet dünyası yanında emniyet hayatımız ilerler ve genişlerken, sosyal güven ve yaşamanın eldi ve esaslı bulu müeyyideleriyle gerçekleştirilmesini lü-

İşçi sigortaları

(Başı tarafı 1 de)

1948 yılında tahakkuk eden 9.411.374,55 liranın 8.005.959,13 lirası tahsil edilebilmiştir.

1947 yılında 8.548.850,78 liralık tahakkuk göz önüne alınırsa Kurumun 948 çalışmaları açıkça anlaşılır. Bu vaziyete göre % 10 bir artış meveuttur. Ayrıca faizlerden 511.458,40 lira ile muhtelif kaynaklardan temin edilen 46.744,81 lira yukarıdaki hesaplar dışındadır.

1948 yılı için Kurum tarafından sigortalı işçilere gerek fiilen ödenen, gerekse mütekip yıllara intikal etmesi dolayısiyle karşılık olarak ayrılan sigorta giderleri yekûnu 7.941.694,30 liradır.

Kurumun bir yıl içinde personel giderleri, yolluk, Genel Kurul, büro ve yayın giderleri gibi idare masrafları yekûnu 926.694,16 liradır. Bu masraf, umumi gelirin % 8,8 i dir.

zumsuz yere ak saçlı anaları karalara bürüme.,, Karadağda Kolordu Komutanının söylediği sözler aklına geldi. "Bu yokluktan bir varlık çıkacağı yakındır.,, "Yarabbi o günü çabuk göster.,,

Kalktı, mektup, resim ve saireyi bir paket yaptı. Annesile kardeşinin resmini son bir defa öptükten sonra paketi yerleştirdi. Bu işler bittikten sonra saatine baktı. "On, hemen yatmalıyım,, emir erine seslendi:

— Ali beni saat 2 de kaldır. Beklıyuanamam!

Kendini elbiseleriyle karyolanın üstüne attı....

. . . . . .

— O.. Yüzbaşım siz benden evvel kalkmüşsınız.

Halit güldü:

— Zaten uyuyamadım ki..

Akşamdan tedarik ettiği küylü elbisesini giydi. Bez çantayı çekitinin altına taktı. Tabancalarının birini sağ, diğerini sol cebine soktu. Çekmeceden aldığı hançeri cebine yerleştirirken "En ziyade sıhha ihtiyacım olacak,, diye söyleniş iş gözünden sesledi. Bunlar bittikten sonra komutanlıkkâi saat tam üçü çalarken generalin odasına girdi. General masa başında oturmuş güldü. Belki hiç yatmamıştı. Halbu ki görünce ayağa kalktı. Sakin bir sesle:

— Gel bakalım dedi. Her şey tamam mı?

—Evet generalim. İşte annesine mektubu. Eğer 23 Nisan akşamına kadar dönemezsem şu paketi de mektubumla birlikte gönderiniz.

— Onu hiç merak etme dedi. Fakat inşaallah bunlara lüzum kalmaz. Biraz ihtiyatlı hareket et kat Bunların bir tedbirden ibaret olduğunu biliyorsun.

— Evet generalim.

General yapacağı işler hakkında bir müddet daha konuştuktan sonra çekmeden bir torba çıkarak 20 altın verdi.

— Bunu da al..

Ve onu bir daha şefkatiyle kucaklıdıktan sonra:

— Halit senin gibi bir oğlum olmasını isterdim, dedi.

Yüzüne efini öptü kapıdan çıkarken ilâve etti:

— Yüzbaşı o kadar sakın...

(Devamı var)

Gözlerinden önündeki kâğıda bir kaç damla yaş düşmüştü.

— Niçin acaba bu işde hep fena düşünüyorum? dedi. Bir hissi kabilevıkıu ona bu iki sevgili yüzü artık göremiyeceğini söylüyordu.. Kalktı, havulundan ana, oğulun birlikte çektirip gönderdikleri bir resmi alıp tekrar tekrar öptü. Sonra resmi karşısına koyup tekrar kalemi eline aldı...

Sevgili annecığım,

Diye başladı. Mektubumu alır al maz gözlerim her zamanki gibi sevinçle parlayacak fakat birkaç saniye okuduktan sonra — başını dizine koyup oksadığın — küçük Halidin artık bu dünyada mevcut olmadığını öğreneceksin. Buna üzülmekle beraber ağlamıyacaksın. "Halit asker bahsine ile, büyük asker bu basının yanına gitti. Kalbi bizimdeydi., diyeceksin. Buna eminim. Sen şehit kızı idin, şehit anası olduu. "Ne çıkar., diyeceksin. "Benim gibi birçok asıların üzülmesinden başımızın acısı olan vatan mes'ud olsun, bu bâtildir. Her gün yüzlerce ana yüzlerce Halidini sever, seve bu uğurda feda ederken bu yalde benim Halidim de gitmiş çok mu?.. Böyle düşünüp söyliyeceğine eminim. Benim şeker anneciğim, aksini düşünmek bile bana azap veriyor. Eğer senin ağladığını, üzüldüğünü hissedersem ruhum muzzep olur. Sonra ben yüzlerce kah ramanın yanına ne yüzle giderim... Öyle değil mi anneciğim? Hepimizin en büyük annesi olan aziz vatanı bedbaht ve mahzun görmektense bu uğurda binlerce onbinlerce Halitin feda olsun Necdetin de tam bir erkek gibi hareket ederek babasının ve ağabeyisinin yadigârı olan, sevgili annesini ümiyeceğine ona baba ve ağabeyisinin yapamadıklarını yapmaya çalışacağına eminim. Fakat bir gün memleketin saadeti uğruna onun da babasının ağabeyisinin yanına gelmesi icap ederse bu işe de seve, seve koşacağına yüzde, yüz kaniim. Beni tanıyanlara çok selâm. Necdetin gözlerinden tekrar, tekrar öperim. Senin de o güzel gözlerinden beyaz ellerinden binlerce defa öper ana, oğul uzun seneler mes'ut ve birlikte yaşamanızı Tanrıdan dilerim. Hakkınızı helâl edin.

Bu gece gizli bir vazife ile düşman tarafına geçeceğim.

Oğlun Halit

Mektubu hitirdiği zaman güzlerini kuruladı. Koca asker annesinin resmi önünde bir çocuk gibi gözyaşlarını zaptetmeğe muvaffak olamamıştı. Zarfı kapadı. Adres yazdı. İçinden gelen bir temennî ile ellerini açtı "Yarabbi bir Halit bir Necdet yüz binlerce Necdet bu vatan uğruna feda olsun. Fakat lü-

Hürbilek'in Edebî Romanı

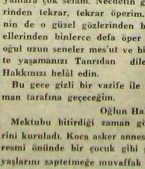

Yazan:
Mustafa MEFHAR

No. 18

tısı

nkineye verirken !

gördüğümüz
arın, rahat ve
beri sağlık
meslegin
rine karşı
eken, dikkat
e gayret
bir hastaya
ere dayanışma
k toplumluk
ireken, değer
dala olduğu
a, sosyal
nimetlerden
ünce ve
n bulunmuş

zuna gir
ferek ve
lerek iş
büyük
ahsî ol
abil olde
inin sigor
bdut nisbe
vergisi
çoğaltıl
uştur. Zi
nde yapıl
linden
ya güçü

gortaların
arak bro
syonel ca
yabanc
sigortalı
ulamış s
, ciddî i
uştur.

ifiye me
lâki d
sigorta
tasarru
nası ve
merkez
sureti
nkün ol
le ödem
lunma
ısını g
ın, hiç
ğer ye
sleri
masında
, iyi ni
de)

odasına
a ve
. Hali
kin bir

sey ta

nemin
Ankara
eti de
lerini

kında
fikten
arkası

e ka
ve
ğ

İ. Sigortaları 949 yılı genel kurul toplantısı

(Ankara muhabirimiz Sabahattin Başbuğ bildiriyor)

İşçi Sigortaları Genel Kurulu 949 yılı toplantısı 25 Nisan pazartesi günü saat 14,30 da Ankara ilal Levinde açılmıştır. Toplantıya çalışkalı Bakanlar, Üniversite Profesörleri, işçi ve işveren vekilleri ştirak etmişlerdir.

Yoklaması müteakip kürsüye geçen İş Sigortaları Genel Kurulu işçi nutkunu verdi. Aynen nakle diyorum:

"İşçi Sigortaları Kurumunun yüksek İşçi Kurulu toplantılarına bulunmak için yurdun başka taraflarından Ankaraya gelen üyelere katlandıkları zahmetlerden dolayı teşekkürlerimi arzederim.

Üç yaşını doldurmuş olan İşçi Sigortaları Kurumunun bu seferki Genel Kurul toplantısında da bulunduğum evvelki Genel Kurul toplantısından bu yana geçen zaman içinde Kurumun daha ne kadar büyümüş ve gelişmiş olduğunu, büyüme ve gelişme toplosunun tatmin edici olmadığını ve yine bu arada ya gelişmiş olan işlerin ve görülen hizmetlerin değerini tetkik buyuracaksınız, temenniler söyleyeceksiniz ve istikametler tayin edeceksiniz.

Biraz sonra Kurumun çalışma ve muhasebesini, bu rapor üç yıllık teşekkülün şu anda kadrın ve yerkek 300 bin Türk işçisini iş kazalarına, meslek hastalıklarına ve işçi ailesini de doğumdan mütevellit ihtiyaçlara karşı nasıl kucaklayıp ve korudığunu anlatacaktır.

Bu hizmetlerden yararlanan 300 bin işçi ve ailesi mefhumunun yumuli dairesine giren yurtdaşların hepsi değildir. Bunlar ancak 10 dan fazla işçi çalıştıran iş yerlerinde çalışan yurtdaşlarımızdır. Şu halde biz şu anda İşçi Sigortaları cihazımızla bütün işçilerimizi değil ancak bunlardan bir kısmını belli bir süre mevzuda tedavi ve ve ihtiyaçlara karşı korumuş oluyoruz. Çalışan yurtdaşların yaşlanma sebebiyle artık çalışamıyacakları zamanda da korunması lâzımdır.

Bu ihtiyaç hükümeti ihtiyarlık sigortası tasarısını hazırlamaya sevketmiştir. Bu tasarı şu anda kanunlaşılmak üzere Büyük Millet Meclisine sunulmuş bulunuyor.

Çalışan yurtdaşlar arasında iş kazası ve meslek hastalığı neticesi olarak değil umumi hastalık sebebiyle de çalışamaz hale gelebilirler. Onların hızır ve emniyeti için umumi bir hastalık sebebiyle çalışamadıkları zamanlarda da tedavileri ve geçimlerini sağlamak lâzımdır. Bu fikri de hükümeti umumi hastalık sigortası kanun tasarısını hazırlamağa sevketmiştir. Kanunlaşması için bu tasarıyı da yakında Büyük Millet Meclisine su nacağız.

Bunlar yapıldıktan sonra arkadan, çalışan vatandaşı hayatın ve için daha başka risklerime ve ihtiyaçlarına karşı koruyacak tedbirler de gelecektir.

Sonra yukarıda arzettiğim gibi işçi mefhumunun dolâlet ve şumul sahasına girebilecek olan Türk kazanları ve erkekleri yalnız ondan fazla işçi çalıştıran yerlerde çalışanlardan ibaret değildir.

İş kanununun bazı maddelerini değiştiren bir tasarının hazırlanmakta olduğunu biliyorsunuz. Bu tasarıda şart ve unsurların istikmali ile mütenasip olarak bir işyeriyinde tek adam olarak çalışan işçiye kadar iş kanununun sağladığı bir takım mazhariyetleri genişletmek hususu düşünülmüştür. Yani İşçi Sigortalarımızı önümüzdeki zamanlar içinde her gün biraz daha fazla vatandaşı her gün biraz daha fazla yönden huzur ve emniyete kavuşturan bir cihaz olarak gelişip büyüyecektir.

İş sebeple bugün elde edilen neticeler sadece bir başlangıç ve aşılan mesafede yalnızca bir merhalesidir. Normal bir ömre sahip olursak bu yolun menzili açık ve berrak olarak içimizde nisbeten geniş olanlardan daha edebilecegi nisbette yakın sekilde karşıdan görülür:

Bizim bugünkü İşçi Sigortamız günden güne gelişerek, büyüyerek çalışan bütün yurtdaşların çalıştığı ve çalışmakta da mağdur olarak çalışamadığı bütün yurtdaşlara huzur ve emniyetle yaşamasının yolunu açmağa ve bu yolda ilerlemeğe ve tedbirler almağa sistemli hale gelecektir. Çalışan her vatandaş yarının ne getireceği endişesini taşımadan hayata ve geleceğine emniyetle, huzurla bakabilecek neş'e ile çalışacak ve milletin muhtaç olduğu manevi ve maddi değerleri imal ve ibda edecektir.

Her ferdinin iş bölümünde bir vazife payı yüklendiği ve bu vazifeyi yapmak için cereği gibi hazırlandığı, iş yerinde çalıştığı ve çalışan her ferdin huzur ve emniyet içinde yaşadığı bir millet olmak istiyoruz. İlk merhalesini kat ettiğimiz yolun menzili budur.

Sahsen şuna da imal ediyorum ki bizim gettiğimiz olduğumuz yolda yürüyerek ve kullandığımız vasıtalara müracaat ederek insanlığın ve milletimizin kutsal manevi değerlerine bin yılları dolduran tekrakkinin miraslarına maddî ve manevi eserlerimize karşı saygısızlık göstermek dalâlete dümeden ve bunları muhafaza ederek daha ileri ve daha insanca bir hayata yükselebilir.

Büyük ve şerefli bir maziye yaslanan selim idrakli milletimiz bu yoldadır..

Nutku müteakip 948 yılı çalışma raporu ve sonra denetçi raporu okundu. Raporlar hakkında söz istiyenler sunlardı:

Hakkı Avnuduk, Abidin Tekön, Ali Vardar, Asmı Önen, Dr. Tevfik Muharrem Erol. Burhanettin Hoşdemir, Abdülkadir Kaya, Zeynel Aka, Sabahattin Şimdin söz aldı.

İlk olarak kürsüye gelen H. Avunduk: Kurum çalışmalarını sitayişle bahsederek sözlerine başladı. Müraakip raporunun samimi temkinlerinin yerinde olduğunu belirtti. Mütekiben tenkitlerine geçti. Sigorta primlerinin fazlalığından bahsetti. Sağlık tesislerini iyi organize edilmemesinden mütevellit işverenlerin ziyan ettiklerini anlattı. Fazla kesilen işçi primlerinin işçi apartmanı yapılması teklifinde bulundu.

Mütekiben Kurumun teşkilât kanununa temas eden hatip kurulun kanununun bir an evvel tadilini temenni etti. Genel Kurulun salahiyetlerinin genişletilmesi zarureteklerini anlattı.

Mütekiben Abidin Tekön söz aldı. (İzmir Mensucat Sanayii Sendikası Başkanı) olan hatip kurumun çalışmasını, teftiş teşkilâtını tenkit etti.

Saat 18 de oturuma son verildi.

Toplantı başkanlığına Çalışma Bakanı Şemsettin Sirer, Katipliğe Yusuf Sidal seçilmişlerdir.

Salı sabahı söz alan hatipler denetçi raporunu ve Sigorta Kanununu tenkit etmişlerdir.

Toplantı devam etmektedir.

Bu zorbalık daha ne kadar sürecek?

(Başlarafı 1 de)

işçiler kanunundan bihaber olduğumuz için fazla mesail zammının ne olduğunu bilmiyordu. Geçen yıl böyle bir hakkımız olduğunu öğrenince Bolge Çalışma Müdürüşsat etti. Yapılan teftişte 11 saat çalıştırıldığımız ve fazla mesai ücretlerini aldığımız tesbit edildi.

Bu yıl tekrar yaptığımız bir müracaatla bir teftiş yapılmasını işçilerin 12 saat çalıştığımızı tesbite muvaffak olduk. Fakat iş yeren hiddetini yeremiyerek bizi işten kovdu.

Bu işçilerin uğrandan dinledim. mız vak'a ilk değildir Şimdiye kadar yapılan zorbalıkların bir numunesidir. Bizi işverenler çeşitlerin de bu kadar paraları varken devletimizden kanunsuz fazla mesai ücretlerini alıp almadıklarını soruyorlar. En meşhurlarından biri elini kesmişe vurarak, Fransa kralı gibi "Kanun benim cebimdedir.. diye bağırmıştı ya....

Böyle düşünenlerin patlayası kulaklarına sendikalar gu sözü en geç küpe edeceklerdir: "Kanuna tâbi olacaksın. Bu memlekette kanun hâkimdir..

Bunun kabul etmeyen işverenler bir işçi bulmağa aradımı çılgına döneşçiyi kovduklarını Çünkü: Onlara kanun ne olduğunu gündüze kadar bildiren çıkmadı.

HÜRBİLEK: Adaletin en kısa bir zamanda tecelli edeceğine inanıyoruz.

İş Sigortaları Kurumu

(Başlarafı 1 de)

lık avukatları kanun yolu ile takibata başlamışlardır. Radyoda ayrıca konuşmalardan faydalanarak sigorta işçisi ve kurum çalışmalarının ilgililere duyurulmasına ve aydınlatılmasına çalışılmıştır.

İhtiyarlık ve hastalık sigortaları kanun tasarıları hazırlanarak Çalışma Bakanlığına verilmiştir.

Bu vaziyete göre 1948 genel kurulunda izhar edilen temennilerin muhim bir kısmı yönetim kurulu tarafından yerine getirilmiş bulunmaktadır. Eczâne, meslek hastalıklarının sahası genişletilmiş, bu hususta israrla üzerinde durulan bir mesele olarak veremin meslek hastalıkları arasına alınması mümkün olmamıştır.

İhtiyaç duyulan yerlerde imkân nisbetinde sağlık tesisleri vücude getirilmiştir.

Meslek hastalıkları dışında kalan hastalıklara ait umumi hastalık sigortaları hazırlanmış ve Çalışma Bakanlığına gönderilmiştir.

Ayrıca daimi iş göremezlik hallerinde işçiye bağlanacak aylık, hastaların tedavi ve muayeneleri, doğum mevzuları gibi dilekler yine yönetim kurulunca temennilere uygun olarak halledilmiştir.

Mütekiben Abidin Tekön söz aldı. (İzmir Mensucat Sanayii Sendikası Başkanı) olan hatip kurumun çalışmasını, teftiş teşkilâtını tenkit etti.

Saat 18 de oturuma son verildi.

Toplantı başkanlığına Çalışma Bakanı Şemsettin Sirer, Katipliğe Yusuf Sidal seçilmişlerdir.

Salı sabahı söz alan hatipler denetçi raporunu ve Sigorta Kanununu tenkit etmişlerdir.

Toplantı devam etmektedir.

Birleşmiş Milletler Çalışma Teşkilâtı Üyeleri

(Başlarafı 1 de)

lerden dolayı kendilerini tebrik eder, işçiler hakkındaki çalışmalarda başarılar dileriz.

David H. Blellock
Beynelmilel ÇalışmaBürosu Cenevre

Memleketlerinde çalışma şartlarının islahı hususundaki gayretlerinde Türk İşçi Sendikaları işçilerinin emniyetini yani iş kazalarının önlenmesi ve meslekî hastalıklardan korunma işlerini ihmal etmiyeceklerini ümid ederim.

Beynelmilel Çalışma Bürosu sanayi iş emniyeti şubesi bu çalışmalarında kendilerine mevcut bil'umum imkânlarla yardımda bulunmayı memnuniyetle karşılayacaktır.

D. Vaage
B. İ. T. Cenevre

Sendikacı arkadaşlarla görüşmeyi vesileleri daima memnuiyet bahşedilecektir. İşçi sendika topluluklarının istikbalde devamını arzu ederim.

John E. Longer
"Çalışma heyeti pazartesi günü İzmite gitmiştir..

Kayseriden Cenevreye gidecek işveren ve işçi adayları

17/4/949 pazar günü saat 10 da toplantı yapan Teksil İşçileri Sendikası idare heyeti; Cenevreye top lanacak olan 32 inci Milletlerarası Çalışma Konferansına işçi adayı olarak talipler arasından Etüt Kontrol Teknisyeni Naci Argun'u seçmiştir.

Naci Argun 1925 yılında Izmir Sanı'at Okulunu bitirdikten sonra Belçika'nın Gand şehrinde bulunan Mensucat Enstitüsünde 1928 den 1930 yılına kadar 4 yıl mensucat tahsili görerek Türkiye'ye dönmüştür.

Memlekete geldikten sonra boş durmamış mensucata ait fransızca yazılmış birçok kitapları Türkçeye terdüme etmiş ve yanında çalışan işçilerin kendi bilgi ve tecrübelerinden istifa edebilmi sağlamış, çok sevilen bir işçidir.

Söylendiğine göre Ticaret ve Sanai Odasında yapılan toplantıda işçiveren adayı olarak bez fabrikası müdürü Tarık İsmet Erdem seçilerek Bakanlığa bildirilmiştir.

İŞÇİ SİGORTALARI GENEL KURUL TOPLANTISI

(Başlarafı 1 de)

yet ve asil aldko, memnunluk ve iftihar vericidir.

Bu güzel ve muvaffak eserlerinin, istatistik ve grafiklere dayanan açık ve belirgin tezahürlerini, toplantı gününden çok evvel Genel Kurul üyelerine dağıtılmış olan Kurum Çalışma Raporu ve Bilançosundan görmek ve öğrenmek, işçililer için çok zevkli bir okuma fırsatıdır.

Tatbikat ve ilim hayatından gelmekte olan sayın üyelerin değerli karar ve tavsiyeleri, Kurumun çalışmalarında daha geliştirici ve olgunlaştıcı hâmetler yapacak ve muvaffakiyet imkânlarını çok artıracaktır. Bu bakımdan Sosyal Politikamızda yeni bir merhale açacak olan, İşçi Sigortaları Genel Kurulunun bu toplantısını derin bir ilgi ve sempati ile karşılar, mütevellî çalışmalarında bütün samimiyetimizle başarılar dileriz.

Yazan: Behzat İLHAN

LASTİK VE KAUÇUK İŞÇİLERİ SENDİKASI ANA TÜZÜĞÜ

— Geçen sayıdan devam —

k) Lazımsa bulunda Sendikaya çeşitli meslek hastalıkları dairesinde danışmak

Genel Kurulun toplanması

Madde 15 — Genel Kurul, sendikaya kayıtlı üyelerden temsilcisi eder. Ve her yıl Eylül ayı içerisinde Ieli toplantıya çağırılır. Toplantının yapılacağı ve saati gündemle beraber toplantıdan en az 3 gün evvel Valiliğe ve Çalışma müdürlüğüne haber verilir ve en az iki gazetede bir hafta önceden ilân olunur. Toplantıya gelecek üyeler sendika tarafından her üyeye verilmiş sendika hüviyet cüzdanını yetkili memurlara göndermek mecburiyetindedirler.

Madde 16 — Genel Kurul toplantısı, Valinin bulunuş ve Valiliğe ve Çalışma Müdürlüğüne bildirilen gün ve saatte ve muayyen yerde yapılır. Müzakerelere başlanabilmesi için sendikaya kayıtlı üye mevcudunun en az onbeşte birini toplantıda hazır bulunması şarttır. Oturum, evvela Yönetim Kurulu Başkanı veya Başkan vekili tarafından açılarak işlerine nisabı anlaşılmak üzere yoklama yapıldıktan sonra mevcut üyeler arasında bir Başkan bir Başkan Vekili ile iki üyeden oluşmak üzere üzumu kadar katip seçilir. Müzakereler, bu suretle seçilmiş olan Başkan veya Başkan vekili tarafından idare olunur Tutanak ve yazı işlerine de katipler görürler.

Madde 17 — Nisap mevcut olmamasından veya her hangi bir sebepten dolayı toplantı geri bırakıldığı takdirde keyfiyet mucip sebeplerle ve gelecek toplantı günü, saati ve yeri sikredilmek şartiyle gündemle beraber en az iki gazeteyle bir hafta önceden ilân olunur ve Valiliğe, Çalışma müdürlüğüne bildirilir. Genel Kurul toplantısı yirmi günden geri bırakılamaz. Bu kimel toplantıda nisap mevcut olun olmasın oturum 16 et madde gereğince açılarak görüşmelere başlanılır

Madde 18 — Genel Kurul toplantısında okunacak olan çalışma ve bilanço Yönetim Dairesi tarafından hazırlanıp ve teklif olunacak bütçe, toplantıdan en az bir hafta önce sendika mümessillerine iş yerlerindeki sendikalar tahtasına asılmak üzere gönderilir ve sendika merkezinde üyelerin mütalâa ve tetkiklerine hazır bulundurulur.

Madde 19 — Genel Kurulun müzakere gündemi 14 cü maddenin fıkrasi sıraına göre tertip olunur. Gündemde yazılı olmayan konular müzakere edilemez. Ve gündemin son tetkiki sırasında ilâveler yapılamaz. Mevcut üyelerin en az 20 de birinin talebi ile gündeme istenilen konular ilâve edilir.

Madde 20 — Kararlar, Genel Kurul toplantısında hazır bulunan üyelerin oy çokluğu ile verilir. Her üye bir oya sahibdir. Oy vermek üyenin oturumda sahien hazır bulunması şartiır Hazır bulunmayan üyenin yazılı ile veya vekâleten vereceği oy mateber değildir.

Olağanüstü toplantı

Madde 21 — Aşağıda yazılı hallerde Genel Kurul olağanüstü toplantıya çağırılabilir.

a) Sendika üyelerinin en az beşte birinin Yönetim Kuruluna müracaat yazılı teklifi ile

b) Denetçiler, muamelâtta gördükleri yolsuzlukları Genel Kurula sevke bildirmek mecburiyetini hissettikleri takdirde bunların talebi ile.

c) Ilâve olarak toplantı isteme hakkı bu iki maddede gereğince Genel Kurul 15 ci maddede yazılı şartlara riayet olunarak ve mucip sebepler sikredilerek olağanüstü toplantıya çağırılır.

(Devamı var.)

SPOR

Kayseri Demirspor kulübü

Demir Spor 1940 yılında şimdiki işletme müdürü Necip Şaşkan tarakurulmuş genç kulüplerimizden biridir. 9 yıllık kısa bir maziye rağmen bugün tam 25 kupaya maliktir.

Tahsisat: D. D. Yolları memur ve işçilerinin aylıklarından kesilen 30 kuruşla temin edilmektedir. Fakat bu para sadece spora sarfedilmiyor. Kulübun 400 kişi istiap eden salonuna bir sinema makinesi alarak teşkilât mensuplarının ve ailelerinin bu yöndeki ihtiyaçlarını karşılamış bulunmaktadır.

Demir Spor 9 şube halinde çalışmaktadır. Futbol - Veleybol - Dağcılık - Atletizm - Güreş - Boks - Atıcılık - Yüzücülük - Temsil. sinema ve müzik.

Kulüp başkanı yol müfettişi bay Adnan Tonju ile yaptığım mülâkatta aynen şunları söyledi:

"Kulübumuz futbolda bilhassa son senelerde başarılar sağlamıştır. Kayseri lig şampiyonu olduk. Bu bizi tatmin etmiş değildir. Yeni bir çok tasavvurlarımız var. Bir kaçını söyliyeyim: Sivas, Eskişehir, Samsun vilâyetlerine seyahatler tertip ederek hem Demir Spor hem de gençlik kulüpleri ile maçlar yapmak için temas halindeyiz. Bu karşılaşmaların vilâyetler gençliğinin samimi münasebetleri bakımından sembolik tesirleri olacaktır.

940 yılında kurulan kulübümüz 945 yılı sonuna kadar Orta Anadolu vilâyetlerinin en kuvvetli takımlarından biri haline girmiş 946 da takım âmiller yüzünden 948 yılına kadar bir buhran devresi geçirmiş ve çok zayıflamıştır. Geçen yılın sonlarına doğru bu âmiller ortadan kalkmış eski halimizi almış bulunmaktayız. Bugünkü futbol takımımız şu elemanlardan teşekkül etmiş bulunmaktadır.

Emin Tarihmen/ Erdoğan Öç - Bahri Altınbaş/ Ferudun Tezer İsmail Üstündağ - Kadir Şekercioğlu/ Rıza Tatlı - Hikmet - Naci Demirbaş - Seyfi Taylı - Emin Alpay/

Veleybol: Kayseri ve hattâ civarı vilâyetlerden daha üstün bir takıma malik bulunmaktayız. Önümüzdeki vilâyet kupası maçları var. Bunu mutlaka kazanacağız. Takımımıza çok güvenimiz var.

Atletizm: Bu sahada da ikinci bulunmaktayız. Yakında daha üstün derece alacağımızı umuyoruz.

Memleketimizin ananevî sporu olan güreş, kulübumüzün en rağbet gören şubesidir. Muhitin en kıymetli güreşçilerine malikiz. Güreş takımımız hiç bir yıl birinciliği bırakmamıştır. Bütün elemanlar bu spora lâyık olduğu önemi vermektedir.

Bizde yeni teammüm eden bir spor olan boksa geniş mikyasta çalışılmaktadır. Henüz resmî bir maç yapmadık bunun için kat'i bir şey söyliyemiyeceğim.

Atıcılık şubemiz de tam randımanla çalışmaktadır. Geçen yıl Kayseri ikincisi idik, bu yıl çalışmalarımızı daha verimli bir duruma soktuk. Şimdi her hangi bir yerde yapılacak müsabakada birincilik garanti edebilirim.

Erciyesin eteklerinde bulunduğumuz için en çok sevilen sporlardan biri de kayaktır. Senede en az 5-6 defa gurup halinde Erciyese çıkarız. Bilhassa bizim teşkilâtta kayağa fazla önem verilir. Yol bekçilerimizin dahi kayak bilmeleri mecburîdir. Her yol barakasında 6-8 kayak malzemesi bulunur. Bunların kullanılması öğretmek için her yıl Erzurumda kayak kursu açılır.

Temsil, sinema, müzik: Lokalimizde 400 kişilik bir sinema salonu mevcuttur. Bütün gayemiz personel işçinin içtimaî bakımdan seviyesini yükseltmek, hariçte uygunsuz kimselerle alâkalarını kesmek için aynı çatı altında toplamaktır. Bu gayeye uygun olarak lokalimizde kütüphane kurulmuş, içtimaî ve meslekî konferanslar tertiplenmekte, ve bazan da kültürel temsiller verilmektir. Bilhassa müzik folklörü ön saftadır. Müzik kolunda 4 kişilik caz ile bir de saz takımı vardır.

Şimdi bütün çalışamalarımızı bir kapalı spor salonu ile bir de tenis kortu yapmaya teksif etmiş bulunuyoruz.,,

Pek fazla yorgun görünmesine rağmen bir iki sual sormaktan kendimi alamadım.

— Bölgeler arası birincilikleri için ne düşünüyorsunuz?

— Bölgeler arası birincilikleri için kulüpçü olmam hasabile ümitvar olmayı temenni etmeyi bir vazife saymakla beraber; bizden daha kuvvetli lig birincilerinin hususiyetlerini bilmediğimiz için yalnız arzu ettiğimizi söyliyebileceğm. Bu gayeye doğru ilerliyoruz.

— Kayseri hakemleri için düşünceniz?

— Başta bölge başkanı bay İbrahim olmak üzere Recep Güven ve Şevket Fırat iyi hakemdirler. Fakat Şevket Fırat Sümer Sporlu olmasına rağmen maçları daha tarafsız idare eder.

Saatin epeyi ilerlemiş olduğunu görerek, Demir Spora muvaffakiyetler dileği ile teşekkürlerimi bildirerek ayrıldım.

(Vedat BAYDAR)

Kayseri Bez Fabrikası İşçileri Sendikası çalışma raporu

Geçen sayıdan devam.

Yapabilmeleri ancak o vazifenin maksat ve mahiyetini öğreninceye kadar geçen büyük bir zaman kaybına vesile olmuştur.

2 — MAKAMLARA YAPILAN TEMASLARDAN EDİNİLEN FAYDALAR.

İş yerlerimizde tatbik edilen ve bilhassa kıdemlerimiz üzerinde büyük rol oynayan, Genel Müdürlük Sosyal yardım talimatının üçüncü maddesinde görülen aksaklık müracaatımız üzerine değiştirilmiştir. Bu talimatın değişmeden evvelki şekline göre Doktor raporu ile istirahatlı olursa dahi senelik 31 gün izin ve istirahat tecavüzü bir senenin kaybına, çocuk parasının düşmesine âmil olmakta idi. Bu vaziyetten binlerce arkadaşımız müşteki idi, bu hususta Sümerbank Genel Müdürlüğüne yaptığımız mütead dit müracaatlarımız neticesi ancak 1948 senesinin 5 inci ayından itibaren tatbik edilmek üzere yukarıda devamsız kaydının kaldırılması Sendikamızca sağlanmıştır.

6 — Günlük kazançlarımızın 2 lira vergi muhaffiyeti hakkındaki 5088 sayılı kanunun yanlış tefsirinden dolayı 1947 senesinden beri ödenen senelik ücretli izinlerde tam vergi kesilme sistemi kullanılıyordu. Bu hususta resen Çalışma Bakanlığı ile yaptığımız temaslar neticesinde aldığımız malûmata dayanılarak iş verenimiz fabrika müdürlüğüne yaptığımız bu hususdaki tahriri müracaatımız haklı görülerek geçmiş senelere ait ve gelecek içinde aynen tatbik edilmek üzere 2856 liranın tekrar maliyeden geri istenilerek işçilere iade edilmesi sağlanmıştır.

C — Yemeklerimizin takviyeli ve daha muntazam verilmesi, ve pilâv makarna gibi susuz yemeklerde sade yağı kullanılması hakkında Ekonomi Bakanlığına yaptığımız müracaat neticesinde dâvamızın haklı olduğu belirtilerek. Sade yağ kullanılması şekline gidildiği görülmüştür.

D — Bir çok üyelerimizin Sigorta muameleleri ikmaline, bazıların yapılmasına yardım edilmiştir.

E — Bir kaç üyemizden bazılarının iş değiştirmelerden mütevellit geri alınan zamları iade ettirilmiştir.

G — Yukarıda arzedilen durumlar meyanında bir çok üyelerimizin haklı müracaatları ilgili makamlara zamanında tevdi edildiği halde cevaplarının Sendikamıza geç gönderilmesi veya hiç cevaplanmaması karşısında bir çok arzularımız şimdilik semeresiz kalmıştır.

F — İş yerlerimizden Santral, Revizyon, Boya, Tamirhane, Fizik ve Kimya Laboratuvarlarının 1948 senesindeki tahsisat noksanlığı yüzünden 1 saatlik noksan çalışmadan ve bu suretle günlük kazançlarının eksiltilmesi hususunda iş yerine, Çalışma Bakanlığına, hattâ Ekonomi Bakanlıklarına kadar, defalarca mektup ve şifahi müracaatlarda bulunduk. Bu çok haklı dâvamızın ilgili makamlarca mevzu yerinde tetkik edilmediği yüzünden 8 aylık bir mücadeleden sonra dâvamız sükut ettirildi. Bizzat Çalışma Bakanı ve müsteşarlığı ile resen temasımız neticesinde, dâvamızın haklı olduğu bizlere açıklanmış hattâ bu hususta Bakanlığın Ekonomi Bakanlığına bu mevzuda bir teklif yapacakları da ayrıca söylenmiştir.

Başkanlıkça teklif edilecek esas, halen işçinin 11 saat üzerinden almış olduğu paranın sekiz saatten ödenmesi mevzuu idi. Hakikaten bu teklif Fabrikamıza kadar gönderilerek. Bütün şubelerimizin bu esasa göre istedikleri tahsisat ve işçi miktarı tesbit edilerek müessese müdürlüklerine gönderilmiştir. Bu hayırlı teşebbüsün bir an önce yapılması bugün için çok zaruri olduğunu Çalışma Bakanlığına sendikamızca tekrar tahriri olarak arzettik.

Muhterem arkadaşlarım.

Yukarıdaki esasların silsile mertebe takip etmek suretiyle Bakanlıklara kadar intikal etmesi, yalnız saat farklar için yazılan yazıların yekûnu 30 u aşmıştır. Bu dairelerde çalışan arkadaşlarımın iddiaları ise iplik ve dokuma servislerinin 3 ekibe geçmeleri suretiyle 8 saatlik mesailerinde 11 saatlik farklarını aldıkları gibi bizler 1 saatlik farkımızı niçin almıyoruz?.

(Devamı var.)

İş ve İşçi Bulma Kurumu

İş ve İşçi Arayanlar

İş, yahut işçi arıyorsan İş ve İşçi Bulma Kurumu şubelerine müracaat et. Bu şubeler steğini parasız yerine getirir.

KURUMUN ŞUBELERİ

	Telefon No.		Telefon No.
Ankara Md.	13686	İzmir Md.	
İstanbul Ajanlığı	21942	Adana Md.	
İstanbul Md.	41367	Konya Md.	
Üsküdar kolu		Bursa Md.	
Eyüp kolu		Eskişehir Md.	
Bakırköy K 16 dan	104	Trabzon Md.	
Beşiktaş kolu	81849	Samsun Md.	

T. C. Ziraat Bankası

Yurdumuzun dört köşesinde yayılmış bulunan sayın müşterilerini memnun edebilmek için onlara belli bir yerde, belli bir evi, arsayı değil istedikleri yerde İSTEDİLERİ

Evi, Arsayı, Tarlayı, Beğendikleri Eşyayı

Edinmek imkânlarını sağlamayı düşünmüş 1949 İkramiye tutarını

300.000 Liraya

yükseltmiştir.

4 Çekilişin her birinde

25.000 - 10.000 - 5.000 Liralık

İkramiyelerden başka 1000 lira ile 50 lira arasında muhtelif miktarda 461 ikramiye vardır.

Çekilişleri: 28 Şubat, 30 Mayıs, 31 Ağustos, 30 Aralık

İkramiyelerden faydalanmak için çekilişlerden bir ay evvel vadesiz tasarruf hesabında 100 lirası bulunmak ve bu miktarı çekiliş tarihine kadar devamlı şekilde muhafaza etmek kâfidir. Aynı müddet zarfında hesaplarında 100 liradan fazla bir bakiyeyi muhafaza edenler her 500 lira için ayrı bir kur'a numarası alırlar.

HÜRBİLEK
HAFTALIK GAZETE
Sahibi: İ. İ. S. Birliği

Yazı işlerini fiilen idare eden: Sabahattin Selek

Basıldığı yer: Kenan KUTAY Matbaası İstanbul